

Úzkost, deprese a delirium v nemocniční paliativní péči – stručný přehled

Tereza Foretová, Miroslav Žiaran

Komplexní onkologické centrum Pardubického kraje, Multiscan, s.r.o., Pardubická krajská nemocnice
Oddělení klinické a radiační onkologie, Nemocnice Pardubice

Jedním z cílů paliativní péče je zajištění komfortu a zlepšení kvality života pacientů s nevyléčitelným onemocněním. Většina pozornosti bývá věnována zejména fyzickým symptomům, ale nesmíme zapomínat, že duševní zdraví pacienta hraje klíčovou roli v celkovém procesu péče. Úzkost, deprese a delirium patří mezi nejčastější psychické poruchy v paliativní péči a významně ovlivňují kvalitu života pacientů i jejich rodin. Tyto stavy jsou často nedostatečně rozpoznány nebo podhodnoceny, přestože efektivní intervence mohou výrazně zlepšit duševní i celkovou pohodu nemocných. V tomto přehledu jsou shrnuty základní charakteristiky jednotlivých poruch, jejich prevalence v kontextu paliativní medicíny, diagnostické výzvy a současné možnosti farmakologické i nefarmakologické léčby. Cílem je poskytnout stručné, prakticky využitelné informace pro zdravotníky se zájmem o oblast nemocniční paliativní a podpůrné péče. Vzhledem k rozsahu problematiky není cílem vyčerpávající a podrobný přehled.

Klíčová slova: paliativní péče, úzkost, deprese, delirium.

Anxiety, depression, and delirium in hospital palliative care – a brief overview

One of the fundamental objectives of palliative care is to ensure patient comfort and enhance quality of life in the context of incurable illness. While clinical attention has traditionally centred on the management of physical symptoms, the significance of psychological well-being should not be underestimated. Mental health constitutes an integral component of comprehensive palliative care, influencing the overall care trajectory. Anxiety, depression, and delirium represent the most prevalent psychiatric disorders encountered in palliative settings, each exerting a substantial impact on patients and their families. Despite their high prevalence, these conditions are frequently underdiagnosed or inadequately treated. This review aims to summarize current knowledge on the clinical features, prevalence, and diagnostic challenges associated with anxiety, depression, and delirium in palliative care as well as an overview of pharmacological and non-pharmacological treatment options. This article is intended as a concise resource for inpatient healthcare professionals engaged in palliative and supportive care. Given the scope of the topic, the aim is not to provide an exhaustive or detailed review.

Key words: palliative care, anxiety, depression, delirium.

Úvod

Úzkost a deprese patří mezi nejčastější psychiatrické symptomy u pacientů v paliativní péči. Neléčená úzkost a deprese nejen zhoršují celkovou kvalitu života, ale mají zásadní vliv na bolest a další tělesné symptomy.

Úzkost a deprese mohou ztížit přijímání reality a také adaptaci na nové životní okolnosti. Delirium může mít nepříznivý dopad zejména na kognitivní funkce pacienta, což dále zvyšuje zátěž pro pacienta i jeho rodinu (1, 2, 3, 4, 6).

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: **Onkologie**. 2025;19(3):124-130

<https://doi.org/10.36290/xon.2025.024>

Článek přijat redakcí: 16. 3. 2025

Článek přijat k tisku: 15. 5. 2025

MUDr. Miroslav Žiaran

ziaran.miroslav@gmail.com